

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Helse- og sosialavdelingen

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Deavvašvuoda- ja sosiálaossodat

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
00300 Oslo

323-00
11/8-08
200802106-10

Deres ref

Deres dato
09.05.2008

Vår ref
Sak 2008/1880
Ark 712.0

Vår dato
08.08.2008

Saksbehandler/direkte telefon: Tor Villanger-Tvedt - 78 95 03 91

Høringsuttalelse - Barnelovutvalgets forslag til endringer i barneloven

Det vises til Barne- og likestillingsdepartementets oversendelse av høringsbrev 09.05.08.

Fylkesmannen i Finnmark vil til forslagene bemerke:

Foreldreansvaret

Fylkesmannen er enig i at det som et generelt prinsipp om at barns rettigheter og forholdet til foreldrene – uavhengig av det formelle og faktiske forholdet mellom foreldrene - fremtrer felles automatisk foreldreansvar som naturlig. Fylkesmannen er videre enig med utvalgets mindretall i at det å fjerne morspresumpsjonen vil kunne være et viktig signal om betydningen av et likeverdig foreldreskap. Fylkesmannen kan likevel ikke se at ovennevnte forhold har en slik tyngde at det gir grunnlag for å endre dagens regler, jf. flertallet i utvalgets merknader.

Fylkesmannen vil i tillegg vise til at i den grad bostedskompetansen også skulle bli lagt inn under foreldreansvaret vil dette samlet medføre en markert og endret rettstilstand på barnelovens område i forhold til hva som følger av dagens regelverk. Barnelovutvalget uttaler selv om normdanning gjennom lovgivning på s. 29 at:

”Nærværende utvalg mener at man også på barnerettens område må være forsiktig med å forser endringer i samfunnsoppfatningen gjennom lovgivning. Når det er sagt, er det selvsagt åpenbart at lovverket heller ikke må hindre en utvikling som de personer som berøres finner hensiktsmessig. Det er utvalgets klare oppfatning at en eventuell normdanning og påvirkning via lovgivningen må skje i lys av hva som er til beste for barnet. At noen foreldre ut fra en rettighetsorientering vil mene at loven bør fremme en større deling av foreldreskapet, kan ikke tillegges avgjørende vekt dersom dette ikke er i samsvar med barnets beste. Politiske likestillingshensyn kan ikke være førende for de løsninger som velges dersom dette vil medføre en utvikling som ikke tjener barnets interesser. I den konkrete sak kan likestillingshensyn likevel indirekte få avgjørende vekt ettersom like stor kontakt med begge foreldrene ofte vil være til barnets beste.”

Bostedskompetansen

Fylkesmannen mottar stadig spørsmål rundt reglene om flytting innenlands. For mange foreldre – i praksis flest fedre – synes det urimelig at et så viktig spørsmål som om hvor barnet skal bo innenlands, alene skal kunne avgjøres av den forelder som har den daglige omsorgen for barnet.

"Bevisste" foreldre vil i forkant og under et samlivsbrudd kunne ønske å "posisjonere" seg i forhold til å få den daglige omsorgen evt. delt bosted, og hvor fokus i for stor grad vil dreie seg om foreldres "rettigheter" og mindre på hensynet til barnets beste.

Det å legge bostedskompetansen inn under foreldreansvaret - slik utvalgets flertall går inn for - vil likevel etter Fylkesmannen oppfatning være et for stort skritt å ta, jf. det som er sagt under pkt. om foreldreansvaret. Fylkesmannen antar videre at i de fleste tilfeller vil bostedsforelders ønske om flytting være begrunnet i reelle/saklige forhold, og ikke ut i fra et ønske om å vanskeliggjøre/umuliggjøre samvær med barnet for den andre forelderen.

Fylkesmannen støtter på denne bakgrunn utvalgets mindretall om at det ved flytting innenlands bør innføres en varslingsregel som gjør det mulig å ta spørsmålet om flytting/daglig omsorg opp til rettslig prøving før flytting gjennomføres.

Delt bosted

Fylkesmannen er enig med utvalgets flertall at domstolene bør gis adgang til å idømme delt bosted, men hvor det bør inntas et vilkår om særlige grunner i lovteksten. På denne måten får man som flertallets ene fraksjon gir uttrykk for "at det blir gitt et klart signal om at en del forutsetninger normalt må være tilstede for at retten skal kunne falle ned på delt bosted."

Tvangsfullbyrdelse

Fylkesmannen går i mot at fysisk avhenting skal kunne være mulig ved gjennomføring av samvær, og viser i så måte til uttalelsene fra utvalgets mindretall. Fylkesmannen vil særlig peke på at fysisk avhenting vil kunne oppleves som svært dramatisk for barnet, og ut i fra dette vanskelig kan tenkes som et godt utgangspunkt for verken samvær eller barnets forhold til sine foreldre. Som flertallet gir uttrykk for vil umulighetsprinsippet fungere som en skranke og forhindre at fysisk avhenting skjer der barnet ovenfor namsmyndigheten klart har gitt uttrykk for at det ikke ønsker å ha samvær. Fylkesmannen kan likevel ikke se at dette er noe argument for å innføre en regel som vil kunne oppleves som så dramatisk for barnet. Fylkesmannen ser heller ikke at muligheten for fysisk avhenting i forbindelse med samvær vil kunne ha noen særlig preventiv effekt, i hvert fall ikke sett opp i mot hensynet til barnets beste.

Med hilsen

Linda Kråkenes
fung. avd.dir

Tor Villanger-Tvedt
rådgiver